

บันทึก

เรื่อง การส่งมอบภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๖๒
แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

กรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๓.๕/๘๒๒๗ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยคณะกรรมการประสานงาน และติดตามการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และระเบียบตามความในพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้พิจารณาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่กรมสรรพากร จัดเก็บแล้วส่งมอบให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นจำนวนร้อยละ ๕ ของภาษีที่จัดเก็บได้ โดยกันเงินไว้ร้อยละ ๒ เพื่อจ่ายให้แก่ผู้ขอคืนเป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ ประการใด กรมการปกครองเห็นว่า กรณี ดังกล่าวเป็นกรณีที่จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาพิจารณาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรว่าเป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ ประการใด เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อ หาหรือดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) แล้ว มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๖๒^๑ แห่ง พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตาม ประมวลรัษฎากร จัดเก็บได้ในจังหวัดใดให้ส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยละ ๕ ของ ภาษีที่จัดเก็บได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า เจตนารมณ์ของกฎหมายประสงค์ที่จะให้มีการจัดเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่มในจังหวัดใด จะต้องนำส่งเป็นรายได้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดนั้น เป็นจำนวนร้อยละ ๕ ของภาษีที่จัดเก็บได้ ทั้งนี้ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละจังหวัดมี รายได้สำหรับการใช้จ่ายในการบริหารท้องถิ่นของตน แต่เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มตามกรณีนี้ มาตรา ๖๒ บัญญัติไว้ชัดเจนว่า เป็นภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร ด้วยเหตุนี้ จึง จำต้องปฏิบัติตามขั้นตอนในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวด้วย ซึ่งตามมาตรา ๘๒/๓^๒ แห่ง

^๑ มาตรา ๖๒ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร จัดเก็บได้ในจังหวัดใดให้ส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยละห้าของภาษีที่จัดเก็บได้

^๒ มาตรา ๘๒/๓ ภายใต้อำนาจมาตรา ๘๒/๗ มาตรา ๘๒/๘ และมาตรา ๘๒/๑๖ ให้ผู้ประกอบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี

หากภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ให้ผู้ประกอบการชำระภาษีเท่ากับส่วนต่างนั้น

หากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ให้เป็นเครดิตภาษีและให้ผู้ประกอบการนั้นมีสิทธิได้รับคืนภาษี หรือนำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มได้ตามส่วน ๘

ประมวลรัษฎากร ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี หากภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ผู้ประกอบการจะต้องชำระภาษีเท่ากับส่วนต่าง แต่ถ้าหากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ผู้ประกอบการอาจขอเครดิตภาษีที่เหลืออยู่ในแต่ละเดือนเพื่อนำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา หรือมีสิทธิขอคืนได้ตามมาตรา ๘๔^๓ แห่งประมวลรัษฎากร โดยการขอคืนภาษีน้น มาตรา ๘๔/๑^๔ ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนสามารถยื่นคำร้องขอคืนภาษีได้ภายในสามปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีสำหรับเดือนภาษีน้นหรือนับแต่วันที่ได้อำนาจชำระภาษี จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในระบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร จะต้องมีการขอคืนภาษีเกิดขึ้นคู่กันเสมอ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การส่งมอบภาษีมูลค่าเพิ่มแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มีปัญหาเกิดขึ้นในทางปฏิบัติ เนื่องจากหากจะรอให้มีการขอคืนภาษีจนครบถ้วนก่อนแล้วจึงนำภาษีที่จัดเก็บได้ส่วนที่เหลือส่งมอบให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดย่อมจะต้องใช้เวลานาน แต่ถ้าหากจะให้หักภาษีที่จะขอคืนไว้ล่วงหน้าก็ไม่อาจทราบได้แน่ชัดว่าในแต่ละเดือนจะมีผู้ขอคืนภาษีเป็นจำนวนเท่าใด จากเหตุผลดังกล่าวทำให้กรมสรรพากรและกรมการ

ภาษีซื้อที่มีได้นำไปหักในการคำนวณภาษีในเดือนภาษีตามวรรคหนึ่งเพราะมีเหตุจำเป็นตามที่อธิบดีกำหนด ให้มีสิทธินำไปหักในการคำนวณภาษีในเดือนภาษีหลังจากนั้นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด แต่ต้องไม่เกินสามปีนับจากวันที่ได้มีการออกใบกำกับภาษี

^๓ มาตรา ๘๔ เครดิตภาษีที่เหลืออยู่ในแต่ละเดือนภาษีจากการคำนวณภาษีตามมาตรา ๘๒/๓ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธินำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา หรือมีสิทธิขอคืนพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีของเดือนภาษีน้นตามมาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๘๓/๑ เว้นแต่ในกรณีที่มีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเพิ่มเติมเพราะการยื่นแบบแสดงรายการภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๘๓/๔ ก็ให้มีสิทธิขอคืนพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเพิ่มเติม

^๔ มาตรา ๘๔/๑ การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการให้กระทำได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การขายสินค้าหรือการให้บริการในกรณีที่มิใช่ภาษีต้องคืน แต่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมิได้ขอคืนตามมาตรา ๘๔ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภาษีภายในสามปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีสำหรับเดือนภาษีน้น

(๒) การขายสินค้าหรือการให้บริการในกรณีอื่น ให้ยื่นคำร้องขอคืนภายในสามปีนับแต่วันที่ได้ชำระภาษี

คำร้องขอคืนภาษีให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่ผู้ขอคืนภาษีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้ยื่นคำร้องขอคืนภาษี ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ และถ้าผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้ยื่นคำร้องขอคืนภาษีเป็นรายสถานประกอบการ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวได้รับอนุมัติจากอธิบดีให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีรวมกัน ก็ให้ยื่นคำร้องขอคืนภาษีรวมกัน ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ หรือ ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๘๓ วรรคสี่ และในกรณีที่ผู้ขอคืนภาษีมิใช่ผู้ประกอบการจดทะเบียนให้ยื่นคำร้องขอคืน ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่ผู้ขอคืนมีภูมิลำเนา

ปกครองต้องจัดทำบันทึกความเข้าใจร่วมกันในการนำส่งเงินภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อกำหนดสัดส่วนของการส่งมอบภาษีมูลค่าเพิ่ม มีสาระสรุปได้ว่า ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรตามกรณีนี้จะจัดเก็บจาก ๒ ส่วน คือ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บภายในประเทศและภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากการนำเข้าสินค้า โดยจะจัดสรรจำนวนร้อยละ ๕ ของภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งหมดนำเข้าบัญชีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ บัญชี คือ (๑) บัญชีเงินฝากองค์การบริหารส่วนจังหวัดประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรในอัตราร้อยละ ๓ ของจำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ เพื่อนำส่งเป็นรายได้ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเบิกจ่ายเงิน และ (๒) บัญชีเงินฝากองค์การบริหารส่วนจังหวัดประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรเพื่อรอจ่ายเงิน ในอัตราร้อยละ ๒ ของจำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ เพื่อเป็นเงินสำรองที่กักไว้จ่ายเงินให้แก่ผู้ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจเบิกจ่าย ทั้งนี้ อัตราส่วนการนำเงินเข้าบัญชีทั้งสองอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสัดส่วนการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยจะมีการพิจารณาดังกล่าวร่วมกันเป็นคราวๆ ไป และต่อมาได้มีการนำบันทึกความเข้าใจร่วมกันในเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบด้วยแล้ว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นวิธีการในทางปฏิบัติของหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะตกลงร่วมกันได้ ประกอบกับสหพันธ์องค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทยและคณะรัฐมนตรีก็ได้เห็นชอบในบันทึกความเข้าใจร่วมกันดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ เพื่อประสงค์ที่จะให้การดำเนินการในเรื่องนี้สามารถดำเนินการเป็นไปตามระบบในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรได้และมีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๔๒